

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22) i članka 14. Statuta Ustanove za obrazovanje odraslih Pronova Upravno vijeće na sjednici održanoj 20. siječnja 2025. godine donosi:

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA OBRAZOVNE DJELATNOSTI U USTANOVU ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH PRONOVA

Članak 1.

- (1) Svrha Etičkog kodeksa jest poticanje razumijevanja i prihvaćanja temeljnih načela moralno opravdanog ponašanja te promicanje etičkih vrijednosti među svim zaposlenicima Ustanove za obrazovanje odraslih Pronova (u daljnjem tekstu: Ustanova), vanjskim suradnicima i polaznicima. Kodeks također ima za cilj afirmirati i razvijati svijest o vrijednostima koje su specifične i ključne za djelatnost obrazovanja.
- (2) Izrazi korišteni u ovom Etičkom kodeksu u muškom rodu neutralni su i odnose se na sve osobe, muškog i ženskog roda.

Članak 2.

- (1) Etički kodeks utvrđuje temeljna načela kojih se u svom radu trebaju pridržavati vanjski suradnici, polaznici i zaposlenici Ustanove, s ciljem promicanja moralno opravdanog ponašanja i sprječavanja ponašanja koja se smatraju moralno neprihvatljivima.
- (2) Etički kodeks također sadrži etička pravila te propisuje sastav i postupak tijela koja pružaju mišljenja o primjeni načela i pravila Etičkog kodeksa, kao i o usklađenosti ponašanja svih osoba na koje se kodeks odnosi.

Članak 3.

- (1) Donošenjem Etičkog kodeksa Ustanova osigurava svim zaposlenicima, polaznicima, vanjskim suradnicima i drugim korisnicima svojih usluga poštovanje ljudskih prava te svih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske unutar okvira svoje djelatnosti.
- (2) Postupak koji se vodi pred Etičkim povjerenstvom razlikuje se od postupka izricanja andragoških mjera propisanih Statutom Učilišta i drugim relevantnim aktima.

Članak 4.

- (1) Svi zaposlenici, polaznici i vanjski suradnici imaju pravo na poštovanje kao osobe, uključujući zajamčena prava na život, tjelesni integritet, dostojanstvo i zaštitu privatnosti.

Članak 5.

- (1) Ustanova podupire i štiti sljedeća prava zaposlenika, vanjskih suradnika i polaznika:

- pravo na sudjelovanje u obrazovnom procesu
- pravo na slobodno i uljudno iznošenje te razmjenu mišljenja i uvjerenja
- pravo na sudjelovanje u raspravama i zastupanje vlastitog stajališta
- pravo na objektivan i pravedan postupak vrednovanja rada i postignutih rezultata
- pravo na zaštitu od nasilja, prinude i prijetnji upotrebom sile
- pravo na zaštitu od opasnih uvjeta koji ugrožavaju život, fizičko i psihičko zdravlje
- pravo na zaštitu od diskriminacije i uznemiravanja na temelju religijske, etničke i nacionalne pripadnosti, rase, spola, spolne orijentacije, imovinskog stanja, obiteljskog ili bračnog statusa,

- trudnoće, obiteljskih obveza, starosti, invalidnosti, tjelesnog izgleda, političkog opredjeljenja ili zdravstvenog stanja
- pravo na pravedan postupak utvrđivanja utemeljenosti optužbi za povredu propisa
 - pravo na udruživanje, podršku, povezivanje i sastajanje s osobama po vlastitom izboru, pod uvjetom da takve aktivnosti nisu u suprotnosti sa zakonima Republike Hrvatske
 - pravo na pravovremeno obavješćavanje o pravilima i propisima ponašanja te na pristup općim aktima Ustanove
 - pravo na zdravu i ekološki prihvatljivu radnu okolinu
 - pravo na nesmetan profesionalni razvoj i usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, uz poštivanje istog prava drugih osoba
 - pravo na stručni rad i sudjelovanje u domaćim i međunarodnim projektima od interesa za Ustanovu.

Članak 6.

(1) Radi ostvarenja i promicanja vrijednosti, zaposlenici, vanjski suradnici i polaznici dužni su:

- ostvarivati svoja prava i slobode na način koji ne umanjuje prava i slobode drugih članova kolektiva i društva u cjelini
- preuzimati odgovornost za vlastite riječi i postupke
- prilagođavati način komunikacije, bilo riječima ili neverbalnim izrazima, svojim zadaćama i ulozu u zajednici
- svojim ponašanjem doprinostiti ugledu Ustanove te svih njezinih djelatnika, suradnika i polaznika
- poštovati pravo na život, tjelesni integritet i dostojanstvo svake osobe
- štititi privatnost svih sudionika u obrazovnom procesu
- graditi i održavati odnose temeljem uzajamnog poštovanja i tolerancije
- djelovati pravedno, iskreno i nepristrano te prihvaćati visoke standarde kvalitete u svom radu, radi općeg dobra kolektiva
- pridržavati se principa jednakosti i pravednosti, isključujući svaki oblik diskriminacije, uznemiravanja, zlostavljanja ili iskorištavanja
- biti aktivno uključeni u nastavni i druge obrazovne procese te podržavati vlastiti i kolektivni razvoj
- koristiti odgovarajuće metode istraživanja i biti odgovorni za rezultate koje postižu
- poštovati propise, interne akte i zakone koji reguliraju njihov rad i djelovanje u Ustanovi
- odgovorno postupati prema okolišu i čuvati imovinu Ustanove, kao i imovinu svojih kolega i polaznika

Članak 7.

(1) Sve osobe koje sudjeluju u izvođenju nastave ili u obrazovnom procesu unutar Ustanove imaju sljedeće obveze:

- nastojati ostvariti i prenijeti visoku razinu znanstvenih i stručnih znanja iz predmeta kojeg izvode
- osigurati da sadržaj nastavnog predmeta bude točan, precizan, reprezentativan te da predmet zauzima odgovarajuće mjesto unutar obrazovnog programa
- raditi na tome da polaznici uspješno ostvare predviđene ishode učenja i ciljeve predmeta
- pristupati svim temama otvoreno, pošteno i konstruktivno, posebno obratiti pažnju na teme koje polaznici mogu smatrati osjetljivima
- pridonositi intelektualnom razvoju polaznika u području svoje stručnosti, izbjegavajući aktivnosti koje bi mogle ometati njihov razvoj
- osigurati valjano, transparentno, pravedno, objektivno i pravovremeno vrednovanje rada polaznika
- poštovati načela otvorenosti i objektivnosti pri ocjenjivanju
- strogo sprječavati i sankcionirati bilo kakav oblik prepisivanja na ispitima
- poštovati dignitet svojih kolega te u suradnji s njima djelovati u interesu napretka polaznika
- poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde usmjerene na razvoj polaznika
- suzdržavati se od nametanja bilo kakvih uvjeta za pristupanje ispitima koji nisu predviđeni obrazovnim programom
- izbjegavati nametanje uvjeta koji bi rezultirali osobnom ekonomskom ili drugom koristi

- uvažavati povratne informacije i ocjene polaznika o vlastitoj nastavnoj kompetenciji kako bi kontinuirano unapređivali kvalitetu nastavnog procesa
- izbjegavati sukobe interesa pri vrednovanju ili ocjenjivanju rada polaznika
- strogo zabraniti bilo kakav oblik nepotizma, definirajući ga kao favoriziranje srodnika u odnosu na druge osobe sa jednakim ili boljim sposobnostima
- kontinuirano se stručno usavršavati i raditi na unaprjeđenju vlastitog znanja i kompetencija unutar odabranog područja
- izbjegavati predstavljanje osobnih stavova kao službenih stavova Ustanove radi osobne koristi ili promocije
- ne koristiti ime ili logotip Ustanove u privatne svrhe na način koji bi mogao stvoriti pogrešan dojam autoriteta Ustanove.

Članak 8.

- (1) Svi zaposlenici, polaznici i vanjski suradnici Ustanove dužni su svoje ponašanje uskladiti s načelima jednakosti i pravednosti. Svaki oblik diskriminacije, zlostavljanja, uznemiravanja ili iskorištavanja smatra se neprihvatljivim. Nisu dopuštene radnje usmjerene na stvaranje povlaštenog položaja pojedinaca ili skupina, kao ni svjesno predstavljanje osobnih stavova kao službenih stavova Ustanove u svrhu ostvarivanja osobne koristi, promocije ili bilo koje druge koristi.

Članak 9.

- (1) Uznemiravanje, u smislu ovoga Etičkog kodeksa, podrazumijeva svako ponašanje koje prema drugoj osobi ima za cilj ili stvarno rezultira povredom njezina dostojanstva, narušavanjem mogućnosti obavljanja radnih ili obrazovnih obveza, odnosno smanjenjem kvalitete njezina profesionalnog ili osobnog života. Uznemiravanje može biti jednokratani ili ponavljani čin, verbalne, neverbalne ili fizičke naravi, uključujući i stvaranje ili poticanje okoline koja je neprijateljska, zastrašujuća, ponižavajuća ili uvredljiva za drugu osobu. Okolnosti poput stanja alkoholne ili druge intoksikacije ne predstavljaju olakotnu okolnost u postupcima koji se odnose na utvrđivanje uznemiravanja.

Članak 10.

- (1) Spolno uznemiravanje predstavlja neprihvatljivo ponašanje koje se temelji na spolu ili spolnoj orijentaciji te je obilježeno izostankom pristanka ili jasnim odbijanjem od strane osobe prema kojoj je takvo ponašanje usmjereno.

- (2) Spolnim uznemiravanjem smatra se, među ostalim:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih ili fizičkih prijedloga spolne naravi
- fizičko napastovanje ili pokušaji takvog ponašanja
- učestalo iznošenje spolno obojenih šala, komentara ili opaski, uključujući one koje se odnose na spol, rodni identitet ili spolnu orijentaciju
- ismijavanje, vrijeđanje i ruganje koje ima spolnu konotaciju
- pokazivanje, distribuiranje ili izlaganje drugih spolno uvredljivim i uznemirujućim materijalima
- izricanje eksplicitnih ili implicitnih zahtjeva za pružanjem spolnih usluga
- stvaranje pritiska na osobu koja odbija ili prijavljuje spolno uznemiravanje
- zanemarivanje prijave spolnog uznemiravanja, uključujući njihovo odgađanje, neprijavlivanje ili neprovođenje odgovarajuće istrage

Članak 11.

- (1) Zaposlenici Ustanove obvezni su svoje radne zadaće obavljati savjesno, odgovorno i profesionalno, uz poštivanje načela zakonitosti, etičnosti i nepristranosti. U međusobnim odnosima s polaznicima, kolegama i vanjskim suradnicima dužni su postupati korektno, u duhu suradnje i međusobnog

uvažavanja. Pri izvršavanju svojih dužnosti zaposlenici ne smiju dopustiti da predrasude, osobna uvjerenja ili odnosi utječu na objektivnost prosudbi i donošenje odluka.

- (2) Zabranjeno je svako ponašanje koje bi predstavljalo zlouporabu službenog položaja ili autoriteta, kao i svako postupanje kojim bi se osobni interesi stavljali iznad interesa Ustanove ili kojim bi se ugrozila nepristranost i integritet radnog procesa.

Članak 12.

- (1) Podaci o polaznicima, vanjskim suradnicima i drugim korisnicima usluga Ustanove smatraju se povjerljivima i predstavljaju profesionalnu tajnu. Zaposlenici i suradnici Ustanove obvezni su s takvim podacima postupati u skladu s važećim propisima o zaštiti osobnih podataka, te ih ne smiju neovlašteno otkrivati, obrađivati ni koristiti izvan svrhe za koju su prikupljeni.
- (2) Objava informacija koje se odnose na identitet ili osobne podatke pojedinaca moguća je isključivo ako je riječ o afirmativnim sadržajima, i to uz prethodno pribavljenu izričitu pisanu suglasnost osobe na koju se podaci odnose, odnosno zakonskog zastupnika ili skrbnika u slučaju maloljetnih ili poslovno nesposobnih osoba.

Članak 13.

- (1) Zaposlenici Ustanove dužni su svojim ponašanjem doprinositi stvaranju poticajnog, profesionalnog i ugodnog radnog i obrazovnog ozračja u Ustanovi. Njihova verbalna i neverbalna komunikacija mora biti primjerena ulozi koju obnašaju te u skladu sa zadacima i odgovornostima koje proizlaze iz njihovog radnog angažmana.
- (2) Svako postupanje kojim se potiču druge osobe na kršenje odredbi Etičkog kodeksa, izravno ili neizravno, smatra se neprihvatljivim i protivnim načelima odgovornog profesionalnog ponašanja.

Članak 14.

- (1) Zaposlenici i vanjski suradnici Ustanove obvezni su pridržavati se načela stručnosti, izvrsnosti i profesionalnog razvoja. Sukladno zahtjevima obrazovne djelatnosti, svi zaposlenici i vanjski suradnici dužni su kontinuirano usavršavati svoja znanja i kompetencije unutar područja svoje stručnosti, u cilju unaprjeđenja kvalitete obrazovnog procesa. U profesionalnim odnosima dužni su njegovati suradnju, uz međusobno poštovanje i uvažavanje. Javno izražavanje ocjena o stručnosti kolega te neovlašteno komentiranje njihove profesionalne kompetencije smatra se neprihvatljivim i protivnim načelima Etičkog kodeksa. Kriteriji vrednovanja rada, stručnog napredovanja i prepoznavanja doprinosa temelje se isključivo na razini stručnosti, sposobnostima, profesionalnosti te rezultatima u izvršavanju radnih zadataka.
- (2) Tijekom obavljanja poslova u Ustanovi, kao i u svim okolnostima povezanim s njenim radom, zaposlenici su obvezni pridržavati se odijevanja primjerenog naravi profesije i radnog okruženja.

Članak 15.

- (1) Zaposlenici i vanjski suradnici uključeni u izvođenje nastavnog procesa dužni su svojim radom promicati temeljne humane vrijednosti i primjenu suvremenih znanstvenih spoznaja. U svom pedagoškom djelovanju obvezni su:
 - integrirati izvaninstitucionalne oblike poučavanja i učenja, poput terenske nastave, projektne nastave i drugih oblika iskustvenog učenja
 - primjenjivati suvremene didaktičke strategije, u skladu s odgojno-obrazovnim ciljevima i potrebama polaznika
 - koristiti nastavnu tehnologiju na način koji podržava metodološke standarde i unaprjeđuje učinkovitost nastave

- sustavno poticati razvoj ekološke svijesti kod polaznika, uvažavajući načela održivog razvoja i odgovornosti prema zajednici i okolišu.

(2) Svojim pristupom i djelovanjem zaposlenici i suradnici trebaju pridonositi cjelovitom razvoju polaznika te stvaranju poticajnog i suvremenog obrazovnog okruženja.

Članak 16.

(1) Zaposlenici i vanjski suradnici Ustanove dužni su u svom radu promicati načela poštivanja ljudskih prava i sloboda te aktivno poticati polaznike na razvoj kritičkog mišljenja i argumentirane komunikacije. U nastavnom procesu obvezni su:

- temeljiti poučavanje na relevantnim znanstvenim i stručnim istraživanjima
- uvažavati i prihvaćati različitosti te individualne potrebe i mogućnosti polaznika
- promicati kulturu međusobnog poštovanja, tolerancije i uključenosti
- pridonositi intelektualnom, etičkom i osobnom razvoju polaznika u skladu s ciljevima obrazovanja odraslih

(2) Vrednovanje i napredovanje polaznika mora se temeljiti isključivo na objektivno utvrđenoj osposobljenosti, ostvarenim ishodima učenja te uloženom radu. Bilo koji oblik diskriminacije, subjektivnosti ili pogodovanja pri ocjenjivanju strogo je nedopušten.

Članak 17.

(1) Svi zaposlenici, polaznici i vanjski suradnici obvezni su biti upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa te ga se u potpunosti pridržavati u okviru svojih prava, obveza i odgovornosti u djelokrugu rada s Ustanovom.

Članak 18.

(1) Radi provedbe i ostvarivanja svrhe ovoga Etičkog kodeksa osniva se Etičko povjerenstvo Ustanove.

(2) Etičko povjerenstvo nadležno je za razmatranje i utvrđivanje postojanja eventualnih povreda Etičkog kodeksa, davanje preporuka za postupanje te pružanje tumačenja odredbi ovoga Kodeksa.

(3) Svaka prijava povrede Etičkog kodeksa, svaki zahtjev za davanje mišljenja te svaka prijava sumnje na kršenje etičkih načela, Etičko povjerenstvo je dužno prosljediti ravnatelju Ustanove, uz prethodnu analizu i mišljenje.

Članak 19.

(1) Etičko povjerenstvo sastoji se od tri (3) člana koje imenuje ravnatelj Ustanove.

(2) Mandat članova Povjerenstva traje do opoziva, odnosno razrješenja od strane ravnatelja.

(3) Ravnatelj Ustanove iz reda članova Povjerenstva imenuje predsjednika Povjerenstva.

Članak 20.

(1) Postupak pred Etičkim povjerenstvom pokreće se podnošenjem zahtjeva za davanje mišljenja o usklađenosti određenog ponašanja, postupanja ili aktivnosti s načelima i pravilima ovoga Etičkog kodeksa.

(2) Zahtjev može podnijeti svaki zaposlenik, vanjski suradnik ili polaznik Ustanove, ako smatra da je neko ponašanje ili postupanje u suprotnosti s ovim Kodeksom.

(3) Etičko povjerenstvo razmatra i anonimne prijave, ako one sadrže dovoljno konkretnih informacija koje omogućuju provođenje postupka.

- (4) Zahtjev za davanje mišljenja mora biti jasno formuliran te sadržavati točan i precizan opis: načelnog pitanja na koje se zahtjev odnosi, odnosno konkretnih okolnosti i ponašanja koje se smatra neusklađenim s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.
- (5) Nakon zaprimanja zahtjeva, predsjednik Etičkog povjerenstva dužan je sazvati sastanak Povjerenstva u roku od 30 dana.
- (6) Povjerenstvo može zatražiti od podnositelja zahtjeva dodatna pojašnjenja ili dostavu relevantnih dokaza. U slučaju zahtjeva koji se odnosi na konkretan slučaj, Povjerenstvo ima pravo zatražiti očitovanje i dodatna pojašnjenja od uključenih osoba. Ako je predmet zahtjeva ispitivanje etičnosti ponašanja određene osobe, Povjerenstvo će toj osobi omogućiti pravo na iznošenje stava i obranu u vezi s navodima.

Članak 21.

- (1) Etičko povjerenstvo svoje mišljenje donosi isključivo na temelju podataka sadržanih u zahtjevu, priloženih dokaza, dodatnih razjašnjenja te očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih relevantnih osoba. Etičko povjerenstvo nema ovlasti samostalno provjeravati istinitost navoda niti pokretati vlastitu istragu.
- (2) U slučaju neusklađenosti navoda između zahtjeva i očitovanja, a kada iz dostupnih materijala nije moguće utvrditi istinitost spornih tvrdnji, Etičko povjerenstvo će u svom mišljenju navesti takvu okolnost i ograničiti se na izražavanje stajališta o načelnom pitanju.
- (3) Ukoliko je zahtjev usmjeren na sukladnost određenog ponašanja s točno određenim odredbama Etičkog kodeksa, Povjerenstvo je dužno dati mišljenje o sukladnosti s navedenim odredbama, ali može svoje mišljenje proširiti i na druge relevantne principe i pravila Etičkog kodeksa.
- (4) Na temelju pristiglih podataka Povjerenstvo donosi preporuku i/ili mišljenje koje se dostavlja podnositelju zahtjeva, a primjerak se prosljeđuje ravnatelju.
- (5) Mišljenje i/ili preporuka donose se nastojanjem postizanja konsenzusa članova Povjerenstva, a ukoliko to nije moguće, odluka se donosi većinom glasova.
- (6) Pisano mišljenje dostavlja se u roku od 60 dana od primitka zahtjeva, pri čemu se rok računa od primitka dodatnih objašnjenja ukoliko su zatražena, ali najkasnije u roku od 90 dana od primitka zahtjeva.
- (7) Mišljenje i/ili preporuka Povjerenstva sadržavat će:
 - opis predmetnog zahtjeva i pitanja raspravljanih na sastanku
 - stajalište o sukladnosti ponašanja s Etičkim kodeksom te, ako je primjenjivo, preporuke za ispravak ili poboljšanje ponašanja
 - obrazloženje temelja mišljenja
 - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili većinom glasova
- (8) U slučaju utvrđivanja neusklađenosti ponašanja s Etičkim kodeksom, mišljenje može sadržavati i preporuku za pokretanje postupka izricanja andragoških mjera, ako je to primjenjivo.
- (9) Mišljenja Etičkog povjerenstva su javna, no radi zaštite prava na privatnost, mogu biti uređena skraćivanjem ili uklanjanjem osobnih podataka.
- (10) Protiv mišljenja Etičkog povjerenstva žalba nije dopuštena.

Članak 22.

- (1) U svim postupcima vezanim uz ispitivanje moguće povrede Etičkog kodeksa nužno je osigurati ravnopravan i pošten položaj svih uključenih strana. Svaki sudionik postupka mora imati jednaku

moćnost za iznošenje pritužbi, očitovanja i prijedloga, uz poštivanje načela pravičnosti i nepristranosti.

Članak 23.

(1) Za davanje autentičnog tumačenja odredbi ovog Etičkog kodeksa nadležno je Etičko povjerenstvo Ustanove.

Članak 24.

(1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Ustanove.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Katariina Groš

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči dana 20. siječnja 2025., te stupa na snagu dana 20. siječnja 2025.

RAVNATELJICA

Žana Galić dipl.oec.

KLASA: 011-02/25-01/1
URBROJ: 2178-1-46-01-25-1
Slavonski Brod, 20. siječnja 2025.

g
Ustanova za obrazovanje
odraslih
PRONOVA
Slavonski Brod 2